

גנזי המלך

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת **ארבע נוספות**

378

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-6777779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"וַיִּטַע אִשָּׁל בְּבֵּאֵר שֶׁבַע וַיִּקְרָא שְׁם בְּשֵׁם ה' קַל עוֹלָם"

אהבת החסד

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

אבינו שבשמים, את גדלו ותפארתו וחסדו וטובו על כל בריותיו".

דבר אחד הוא בעולם שאפשר לאדם להיות מתהלל בו ולא בזולת זה. וכיון שכן, יש לנו הרשות לומר בפני כל באי עולם, שאנו מכירים בהכרה גדולה שם כבוד מלכותו ית'. ועלינו החובה ללמד ולהודיע זאת לכל אלו החפצים להטות אוזן קשבת לדברינו, כמו שאמר: **'לידע, להודיע ולהודיע שהוא קל, הוא היוצר, הוא הבורא' (אבות' ד).** וזאת היא הטובה הגדולה אשר יש לנו לעשות עם בני ישראל, ללמדם שיכירו את אביהם שבשמים.

והמשל בזה; לבן מלך, שתעה מבית אביו והוא במדינה אחרת, מתגולל ברחובות ולא ידע הדרך לשוב אל בית אביו ומלכותו. כל הטובות שיעשו עמו אינן שוות, לעומת הטובה שיעשה מי שישבו אל בית אביו ויושיבו אל שלחן המלך. זוהי הטובה האמיתית היחידה **המשך בעמ' 2 <<<**

והנראה לי בזה; שחידוש גדול השמיענו הנביא; שהאמת כן הוא, שאין ראוי לאדם להתהלל במעלותיו אף שהינן אמיתיות, כי אף בהילול זה יש משום שקר לגבי האמת האמיתית. **וכמו שאומרים בתפילת נעילה: 'הלא כל הגבורים כאין לפניך ואנשי השם כלא היו, וחכמים כבלי מדע ונבונים כבלי השכל' (סדור תפילה).** אין לאדם במה להתהלל, לא בכל מעלותיו ולא בשום דבר שבעולם.

אמנם השמיענו הנביא חידוש; שדבר אחד ישנו בעולם, אשר אפשר לאדם להיות מתהלל בו. **והוא;** לומר בשפה ברורה בפני כל העולם, שהנני יודע ומכיר את בורא עולם בהכרה גדולה וידיעה עצומה, אשר למענה אבוא באש ובמים. וכל חכמי העולם וכל חכמתם, כאין לעומת הכרתי זאת, שכל הבריות תחת השמים, **יאמרו וישמיעו לפני כל יושבי תבל:** "שאנחנו מכירים בהכרה בהירה כשמש בצהרים את

איתא; **'מלמד שהקריא שמו של הקב"ה בפי כל ברייה' (ב"ר' ל טז).** כתב מו"ר בספרו 'יסודי הדעת' וז"ל; **"פה אמר ה' אל יתהלל חכם בקחמתו ואל יתהלל הגבור בגבורתו אל יתהלל עשיר בעשרו. כי אם פזאת יתהלל המתהלל השפל ינדע אותי"** (ירמיה' ט כב-כג).

הנה יש לומר; שענין חכם וגבור ועשיר בדברי הנביא הוא, על דרך שאמר בן זומא: **'איזהו חכם? הלומד מכל אדם... איזהו גבור? הכובש את יצרו... איזהו עשיר? השמח בחלקו' (אבות' ד)** שהמה כולם אמיתיים במעלתם. וגם **'הכם' על דרך שאמר הכתוב: 'נִיאָמַר לְאָדָם הֵן יִקְרָא ה' הִיא חֲכָמָה נְסוּר מִכָּע בִּינָה' (איוב' כח כח).** שהוא חכם ביראת השם, בכל זאת אל להם להתהלל במעלות האמת הללו. ומדוע איפה **"יתהלל המתהלל"** ב'השפל ינדע אותי', אם גם ביראת ה' לא יוכל להתהלל?

עשרות משתתפים בכל בקר בשעורו

של הרב אמנון יצחק שליט"א

בבית כנסת **'יביע אומר'** של הרב יגאל כהן שליט"א רחוב עוזיאל 41 בני ברק השעור מתחיל מ-4:30 עד 5:30 ב'חובת הלבבות' 'שער הבטחון'.

ולאחר מכן תפילה בהנף החמה עם הרב שליט"א

שדור ישיר בכל בוקר באתר 'שופר' www.shofar.tv

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

>>> המשך מעמ' 1

שאפשר לעשות לו וזולתה, לאין נחשב. כן הוא ענינו של מי שחסרה לו דעת אלקים ית', הולך כל ימיו בתמהון לבב, לא ידע עצה בלבו אלא לפנות ומה לו לעשות כל ימי חייו, הרי הוא תועה מבית אביו המלך ומתגולל ברחובות ומחזר על הפתחים, לבקש להחיות נפשו. על כן החובה גדולה להשיב אבידת גופם ונפשם של אחינו בית ישראל, הנקראים בנים למקום, להשיבם על שלחן אביהם, שהוא מלך עולם ית'. עכ"ל.

את דבריו הנשגבים, צריך כל אחד לשנן לעצמו ולא להסתפק בהעברה בעלמא. בפרט בזמננו, שכל החפשיות נובעת מאפיקורסות וחוסר אמונה, צריך כל מי שמאמין בהש"ת לעשות כל עצות ותחבולות להפיץ האמונה, אשר זהו יסוד כל התורה כולה. **כמ"ש חז"ל; 'בא חבוק והעמידן על אחת שנאמר: 'נצדיק בצאמתו ית'ה' (חבוק' ב ד).** הרמב"ן אומר: **'וכונת כל המצוות, שנאמין באלקינו ונודה אליו שהוא בראנו. והיא כונת היצירה, שאין לנו טעם אחר ביצירה הראשונה. ואין קל עליון חפץ בתחוננים, מלבד שידע האדם ויודה לאלקיו שבראו. וכונת רוממות הקול בתפלות וכונת בני הכנסיות וזכות תפלת הרבים, זהו שיהיה לבני אדם מקום, יתקבצו ויודו לקל שבראם והמציאם ויפרסמו זה ויאמרו לפניו; 'בריותיך אנהנו'.** ('שמות' יג טז).

החפץ חיים זצוק"ל אומר: מה שחז"ל אומרים: 'שאברהם אבינו ע"ה אחרי שנתן לאורחים לאכול, אמר להם שיברכו לה' כדי להשריש בהם אמונה בהש"ת, זה ג"כ היה ממידת ההטבה שלו. כי אין לך הטבה גדולה יותר לאדם, מללמד אמונה בהש"ת, שיכיר ויאמין כי הקב"ה: 'נתן להם ללך ב'ש"ר' (תהילים' קלו) מרוב מדת הטובה שלו, נתן לכל אחד אכילה שתיה ולינה, זהו בגשמיות. וברוחניות עשה להם הטבה, שהודיע אותם כי הקב"ה ברא את השמים ואת הארץ. זוהי הטבה שלמה! עכ"ל. על כן, עלינו כלנו להתגייס למעשה חסד ברוח, כדרך שאנו חייבים למעשה חסד בגוף. כי בשניהם רוצה אבינו שבשמים. ('דרכי מוסר').

'נישע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם ה' קל עולם' (בראשית' כא לג)

'כי באור פניך נתת לנו, תורת חיים ואהבת חסד' (סדור תפילה). האהבה לחסד, מתנה חשובה היא מאת הש"ת לעמו ישראל, שנטע בלבם אהבה לחסד והנאה

מעשיית חסד, הם מתאווים להנאה זו תמיד. וע"י מדה טובה זו, ניכרים הם בין שאר האומות ומובדלים מהם. גומלי חסדים, אוהבים לעשות חסד עם בני אדם, לא רק מתוך הכרה שהוא מקיים מצוה זו כמו ציצית ותפילין, ולא רק מפני שהוא אוהב את הבריות ושמח בטובתם והוא נהנה לראותם שמחים וטובי לב, אלא גומלי חסדים מתוך נטיה נפשית פנימית, אהבה לחסד.

הוא נהנה הנאה מרובה בעת שעושה חסד, הוא אוהב את החסד כמו שהוא אוהב חכמה. והוא עושה חסד, אף עם אלה שאינו מכירם ואינו אוהבם, אף עם הפחותים שבבני אדם. מפני שמעשה החסד הוא העונג היותר גדול בשבילו. והוא מתאוה ומשתוקק להנאה זו, כמו להנאות אחרות. וכל מה שמרבה להטיב ולעשות חסד, הנאותו מתגדלת ותשוקתו מתחזקת, להוסיף במעשה החסד, להרחיב את פעולותיו ולשכללם. עד שכל לבו ונפשו, מסורים לאהבה זו ולמעשים אלו.

מדקדק בפעולותיו, שיהיו בתכלית השלמות, שהחסד יהא שלם ומשוכלל, שלא יהא בו פגם ושיהא נקי מכתם. והוא נזהר שלא ירגיש חברו שהוא מקבל חסד ממנו, שלא ירגיש חברו את היד הנותנת, שלא יתערב בהנאת חברו אף צער כל שהוא. וזהו העונג הכי גדול בשביל נותן החסד, אם חסדו הוא שלם בתכלית ההטבה, שאז הנאותו יותר גדולה והחסד הוא לפי ההנאה.

ולא רק בזה הוא נזהר, שלא יכניס ויערב צער בהנאה. אלא, אף מזה הוא נזהר, שהחסד יהא שלם ונקי מסיגים ופסולת שלא יכתים את החסד, בכונה ומחשבה צדדית, בנטיה לכבוד ופרסום. כי בהתערב מחשבה זרה, או רגש פסול, הם מקטינים את החסד, מגרעים וגוזלים ממנו הודו ותפארתו. האוהב את החסד המתענג ממנו הנאה רבה, משתדל בכל כחו, שיצא מתחת ידו חסד שלם ומשוכלל כאות נפשו.

נקי משמץ מחשבה שלא לשם חסד, מיום ליום מפעולה לפעולה הוא מתחכם, במה לשכלל ולהדר את החסד, אדיר חפצו ותשוקתו לחסד שלם ומשוכלל. ותשוקה זו, נובעת מעומק הנשמה הישראלית. על כן אנו רואים גם אצל אלה מבני עמנו שנתרחקו מתורתנו הקדושה, בכל זאת נדיבי לב המה, עושים חסד בהסתר ובצנעא לבל יודעו לאיש מעשיהם.

אהבה כזו לחסד, שמקורה הנשמה הישראלית, איננה מסתפקת בחסד של חיי שעה, במה שימלא לחברו את כל צרכי החיים ותענוגיו. אלא, כשמהנהו הנאה חומרית, תשוקתו מתחזקת, צמאוו מתגבר להטיב עמו לעד ולנצח, לעשות

עמו חסד רוחני ללמדו דעה ובינה, להוסיף לו הכרה ודעת אלקים, כי הלא; **'זוה פל האדם' (קהלת' יב יג) 'דא חסד, לא קני' (נדרים' מא).** עיקר החסד הוא רק ברוח ובנפש.

אמרו חז"ל: משל למה הדבר דומה; 'לעירוני שנשא בת מלכים. אם יביא לה כל מה שבעולם, אינו חשובין לה כלום. למה? שהיא בת מלך. כך הנפש; אילו הבאת לה כל מעדני עולם, אינם כלום לה. למה? שהיא מן העליונים' (קה"ר' ו). כל מעדני החיים ותענוגיו אינם כלום אצלה. ומה הנאותה? התעלות רוחנית. ולכן, האדם האוהב חסד, משתדל להשפיע דעת ויראת אלקים על כל שומעיו, שיפקחו עיניהם ויראו את האמת. ומלמד את חברו תורה, כי אין רעב, אלא הרעב לדברי תורה. ואין ערום, אלא הערום מן המצוות. וזהו עיקר החסד, שהוא לנצח.

חסד כזה, מצינו אצל אברהם אבינו שהגיע לשלמות של אהבת חסד, נטע **'אש"ל'**; אכילה שתיה ולויה לכל עובר אורח, בלי שום הבדל. אורחים שעזבו בתייהם והלכו בדרך, חסר להם שלוותם ותענוגיהם. ובביתו של אברהם אבינו, התענגו על כל טוב יותר מאשר בבתייהם. לא הסתפק אברהם אבינו בחסד זה שעשה עמהם, שבני אדם נהנים ומתענגים מטובו, עדין חסר להם העיקר, אינם יודעים את עצמם ואת רום ערכם, נהנים מן העולם ואינם מכירים את בורא העולם. וכי זו היא הנאה, אם אדם; **'נמשל פקממות נדמו' (תהלים' מט).** הנאה של בעל חי, אינה הנאה אצל אדם.

ואם כן, עדין לא עשה עמהם חסד, אותו החסד שהם זקוקים לו. לכן התאמץ להשכילם ללמדם, שהקב"ה ברא את העולם והוא מנהיגו, רום מעלת ערך האדם, שלא נברא אלא להתענג ולהתענג מזיו שכינתו, תורה זו היה מלמדם. אותם שמקודם כבהמות נדמו, נעשו בני אדם, שחכמתם מרובה. **'נאנת הנפש אש"ר עשו בקה"ר' (בראשית' יב ה).**

זהו חסד אברהם, לא רק להזמין להם תענוגים. עיקר החסד, הוא במה שמעלהו למעלה באורח חיים ומצילו מבאר שחת. זהו הסמל לחסד אמיתי, שבן אברהם משתוקק לו. לעשות חסד, מעין חסד אברהם. נהנה ממעשה החסד ומשתוקק להטיב עם בני אדם, שיהיו מאושרים לעד לעולם, אהבה כזו לחסד, מתנה היא מאת הקב"ה לעמו ישראל. ('אור הצפון').

'נאבימלך לא קרב אליה ויאמר ה' הגוי גם צדיק תהרג' (בראשית' כ ד)

אבימלך בא בטענה ובתרעומת להקב"ה: 'הגוי גם צדיק תהרג'? הוא

"המכסה אני מאברהם אשר אני עשה"

מדוע היה אברהם טפל לשרה בנביאות?

האלוקות. לכן הקריב אברהם את; 'קבלת פני שכינה' של עצמו, למען מצות; 'הכנסת אורחין'. ('אבני אזל')

"וימקח אברהם האהלה אל שרה ויאמר מקחי שלש סאים קמח סלת" ('בראשית' יח ו)

'כתיב; "קמח" וכתוב; "סלת". אמר רבי יצחק: "מכאן שהאשה צרה עיניה באורחים, יותר מן האיש". ('ב"מ' פז)

כתוב ברמב"ם, כי על האדם לילך ב'דרך הישרה, דרך בינונית' ('דעות' א). כלומר; לא לקמץ יתר על המידה. ולא לפזר יתר על המידה. ברם; מי שטבועה בו מידה רעה והוא מבקש לעקרה מתוכו, הרי עליו לנקוט בצד הקיצוני, כדי שיוכל להגיע לבסוף, אל שביל הזהב. לפיכך; אברהם אבינו, שהיה מכניס אורחים מובהק, יכול היה לילך בשביל האמצעי וליתן לאורחים קמח. אבל שרה, שבתור אשה היה טבעה להיות 'צרה עיניה באורחים', חייבת היתה לנקוט בצד הקיצוני ולגלות מידה רעה של פזרנות. ולכן אמרה; "סלת", שהוא קמח יותר מובהק ונאה. (בשם הרבי מלובלין)

"המכסה אני מאברהם אשר אני עשה. כי דעתיו למען אשר יצנה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט" ('בראשית' יח יז-יט)

מה נימוק יש ב"אשר יצנה את בניו ואת ביתו אחריו", לגבי, 'המכסה אני מאברהם'? ברם; הסיבה להעלם ידיעה זו מאברהם, על אף היותו נביא, נעוצה בזה, שהיה טרוד בגיור גרים וקירוב הבריות אל השכינה. וממילא, לא היתה שעתו פנויה להתבודד ולהגיע עד למדרגה העליונה של נבואה ורוח הקודש. (לפיכך גם היה 'טפל לשרה בנביאות' (רש"י 'שם' כא יב), כיון שהיא היתה תמיד "בְּאֵהָלָה" ('שם' יח ט) ומתבודדת מאנשים יותר ממנו). לכן

שיצחק יתקן את ישמעאל, יקלקל ישמעאל את יצחק. ובקשה לגרש את ישמעאל מעל פני יצחק. והקב"ה אמר לאברהם לשמוע בקול שרה. ו'מעשה אבות סימן לבנים', להשיג על הקטנים; שהמקולקלים, לא יקלקלו את הטובים. ('חפץ חיים')

"וישפם אברהם בבקר וימקח להם ויחמת מים ויתן אל הקר" ('בראשית' כא יד)

כאן גילתה לנו התורה, עד כמה אברהם אבינו היה זריז לקיים ציווי ה', למרות מה שהיה הדבר נגד רצונו, כפרש"י ז"ל; שהרע בעיניו על ששרה אמרה לו לשלחו. ואעפ"כ, וזו את עצמו לקיים ציווי ה' בזריזות ובהשכמה. כעדות הכתוב: "וישפם אברהם בבקר". ומהר לשלוח את האמה ואת בנה. ('חפץ חיים')

"ויאמר... אל נא תעבד מעל עבדך" ('בראשית' יח ג)

'גדולה הכנסת אורחין, מהקבלת פני שכינה'. ('שבת' כז)

אילו היה אברהם אבינו מתבדל מן הבריות ומתבודד עם עבודת הבורא של עצמו, ודאי היה משיג מדרגות יותר גבוהות בהשגת האלוקות. בכל זאת ויתר על עלייתו העצמית במדרגות והתעסק עם הבריות, לקרבן ולהכניסן תחת כנפי השכינה. שהרי זו היתה תכליתה של הכנסת אורחים שקים אברהם אבינו. כפי שאמרו חכמינו; כי לאחר האכילה והשתיה, היה מבקש את אורחיו לברך ולהודות להשי"ת, ה"נתן להם לכל בְּשׂוֹר" ('תהילים' קלו). מכאן, שראה אברהם את הפצת האמונה בקרב הבריות, כעבודה יותר עליונה ויותר נשגבה מעבודת ההשתלמות וההתעלות העצמית. וזהו אפוא כוננם של דברים; 'גדולה הכנסת אורחין, מהקבלת פני שכינה'. גדולה עבודת הכנסתם של זרים תחת כנפי השכינה, מעבודת ההתעלות העצמית בקבלת פני השכינה, בהשגות

"וישפם אברהם בבקר" ('בראשית' יט כז)

הרבי ר' יואל מסאטמר זצ"ל, מעיר מהפסוק: "וישפם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם את פני ה'" ('בראשית' יט כז). למדו חכמינו; 'שלא יצא יחידי בלילה' ('פסחים' ד ובתוס' שם). אך אם אמנם, לא המתין אברהם לבקר, אלא מפני שלא רצה לצאת יחידי בלילה, הרי היה יכול לצאת באישון לילה ולקחת עמו את שני נעריו, כמו שנהג כשהלך לעקידה? אומר האדמו"ר מסאטמר: "אברהם אבינו יצא להתפלל וללמד זכות על רשעים כאנשי סדום ועמורה. עבודה כזו, גם אם היא טובה וראויה, מוטב לה שתיעשה לפנים, ביחידות, הרחק מאוזנים קשובות. שכן, כאשר באים ללמד זכות על הרשעים, מתוך אהבת ישראל כנה ואמיתית, מוטב שלא יהיה הדבר בפרהסיא ובפומבי. שלא יהיה מי שיבין כאילו והצדיק מזדהה במשהו עם הרשע. כי עת לתוכחה ועת לסגוריה".

"ותכחש שרה לאמר לא צחקתי" ('בראשית' יח טו) "וינקמו משם האנשים" ('שם' טז)

פירוש של; "וינקמו" הוא לשון זריזות. כי מכיון ששמעו המלאכים איך כחשה שרה, מיד נעשה צר להם המקום ולא רצו להתעכב אף רגע, כי אין המלאכים יכולים לסבול אף מעט שקר. ('חפץ חיים')

"ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה" ('בראשית' כא י)

אין כל ספק, שלו היה מתחנך ישמעאל, יחד עם יצחק, לא היה פרא אדם כ"כ. כי הרבה, סביבה עושה. אבל יען כי חברת ישמעאל היתה יכולה להשפיע לרעה על יצחק, ע"כ החליטה שרה, שהיתה גדולה מאברהם בנביאות, כברש"י ('שם' יב), שהסכנה ליצחק, יותר גדולה. ויש לחשוש חלילה, שעד

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

כי אז תהיה שלם בתכלית השלמות". נענה להם והחל לשקוד על עצמו, להפוך לעניו. פעם פגע משהו בכבודו והעליבו, אמר ה'עניו' לאותו אדם: "שוטה שכמותך. האותי אתה מעיז להעליב? הלא אני הוא האדם המושלם ביותר הלא כבר הנני גם עניו". זוהי הענוה הפסולה, שהיא בבחינת פילגש. (כתר שם טוב)

"נְאֻמָּה יְדַעְתָּ פִּי עֲבָדָה הִנֵּה יָרָא אֶת ה' " (מלכים ב ד א)

מה נתכונה לומר בביטוי; "נְאֻמָּה"? ברם, כידוע, היה עובדיה ממשרתיו של אחאב. והרי אמר הכתוב: **"מִשְׁלַל מְקַשֵּׁיב עַל דְּבַר שִׁקְרָה פֶּלַח מִשְׁרַתִּי הַשָּׁעִים"** (משלי' כט יב), א"כ; כיצד יכלה אשתו של עובדיה להעיד עליו שהוא צדיק? אך הלא רואים אנו גם, כי אלישע הנביא היה לו משרת רשע כגיחזי, אע"פ שחכמינו מכוונים את הכתוב הנזכר גם לצד ההפוך, כי **"לְדַבֵּר אֱמֶת"** (משל' מקשיב על דבר' אמת) **"מִשְׁרַתִּי צְדִיקִים"** (חולין' ד). א"כ; מן ההכרח לומר, כי ישנם יוצאים מן הכלל, שיתכן לפעמים צדיק שיש לו משרת רשע. וממילא יתכן גם רשע, שיש לו משרת צדיק. **לִכֵּן אָמַרְהָ אֲשֶׁתוֹ שֶׁל עוֹבְדֵיהָ לְאֵלִישֵׁעַ: "נְאֻמָּה יְדַעְתָּ"**, רק אתה תדע זאת מעצמך: **"פִּי עֲבָדָה הִנֵּה יָרָא אֶת ה' "**, אע"פ שהיה משרתו של אחאב, כשם שיכול היה גיחזי הרשע, להיות משרתך אתה. (מקור ברוך) ■

שמים הינן קיר המגן היחידי בפני מעשים רעים, אפילו ביחס לבני אדם. (מלבי"ם)

"וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת בֶּן הָגָר... מִצְחָק" (בראשית' כא ט)

"מִצְחָק" לשון עבודת אלילים. ד"א; לשון גילוי עריות. ד"א; לשון רציחה'. (רש"י) צחוק קל, הלצה קלה, דבר בדיחה, לכאורה; אין זה ולא כלום. **אולם הצחוק עלול להביא לידי העבירות החמורות ביותר; 'עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכת דמים'** (סנהדרין' נו). התוצאות הגרועות ביותר באות, מן הלצון וההיתול. (אבני אזל')

"וּפִילַגְשׁוֹ וְשָׂמָה רְאוּמָה" (בראשית' כב כד)

כשם שפילגש, הינה אשה מדומה ומזויפת, כך ישנה גם ענוה פסולה ומזויפת **"וְשָׂמָה רְאוּמָה"**. כאשר מתהלך אדם ומתהלל בענותנותו: **"רְאוּ מָה"**, ראו נא, מה עניו הנני. הביטו וראו; כמה אפס אני בעיני עצמי. משל למה הדבר דומה; לאחד שהיה מוכתר בכל המעלות והמידות הטובות, אך היה גם בעל גאווה. **וַאֲמָרוּ לוֹ הַבְּרִיּוֹת:** "הלא מושלם אתה בכל המעלות, השתדל אפוא ללמוד גם את מעלת הענוה,

אמר השי"ת: **"הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאֲבָרְהָם?"** כלום, מן היושר הוא שאכסה ממנו את הדבר הזה, בה בשעה שחסרון ידיעה זו נובע אצלו רק מתוך; **"לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְנֶה אֶת בְּנָיו וְאֶת בֵּיתוֹ אֲחֲרָיו"**, מאחר שהוא מקדיש עצמו לחינוך ולקירוב הבריות אל תחת כנפי השכינה. (חתם סופר')

"וַיִּשְׁמְרוּ דְרָכָה ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט" (בראשית' יח יט), אפילו כדי לעשות צדקה ומשפט, ג"כ מן הצורך לשמור; **"דְרָכָה ה' "**. לא כמנהגם של אותן חברות צדקה המארגנות מסיבות ונשפי מחול, בהם פורצים את כל גדרי הצניעות, תחת מסוה התירוץ, שההכנסות מוקדשות לצרכי צדקה. באמת אין זו אלא **'מצוה הבאה בעבירה'**. כדי לעשות צדקה, מן החובה גם לשמור על דרך ה'. (ילקוט הגרשוני')

"רַק אֵין יִרְאֵת אֱלֹקִים בְּמָקוֹם הַזֶּה וַתִּהְיֶינִי עַל דְּבַר אֲשֶׁתִּי" (בראשית' כ יא)

אל ישיא אדם את עצמו לחשוב, כי גם מבלי יראת אלקים אפשר לו לאדם להיות אציל ובעל מידות טובות, מתוך אנושיות גרידא. לא! במקום שאין יראת אלקים, גם אנושיות אין שם. בגלל תאוה כלשהי עלולים להתרחש שם מעשי רצח ופעולות בלתי אנושיות כל עיקר. רק אמונה ויראת

עורון

(שבת' קד). ואז **"דְרָכָה ה' שָׁעִים תֹּאבֵד"** (תהלים' א ו). ואינו מוצא את הדרך אפילו הפשוטה והברורה ועושה מעשה טפשות. וזה מה שאומרים חז"ל (ב"ר נ ח) **עַל הַפְּסוּק:** **"וַיִּלְאֹו לְמַצְא הַפֶּתַח"** **'אֵילָאוּן'** (לשון; לאות ועייפות). ומובן מזה כמה גדולה מדת **'בֵּא לִישָׁהר מְסִיעִים אוֹתוֹ'** (שבת' קד). כי **'מֵדָה טוֹבָה מְרֻבָּה מִמֵּדַת פּוֹרְעֵנוֹת'** (סנהדרין' ק). הקב"ה יתן חלקנו בין ה' **'בֵּא לִישָׁהר'**. (זכרון מאיר). ■

הַעֵם מְקַצֶּה" (שם' יט ד). ואם היו רק שמים יד על יד והיו מסובבים את הבית, היו מוכרחים לממש את מקום הדלת, א"כ איך יתכן שלא מצאו את הפתח? אלא, זה דרך נס ופלא שלא מצאו. והיו צריכים לראות שיד ה' זה וצריכים לחזור מדרכם? אלא רואים מזה חידוש **בְּמֵאֲמָרָם ז"ל;** **'אִם אֵין אֲנִי לִי, מִי לִי'** (אבות' א יד). אם חסר ה'אני' אז **'מִי לִי'** אפילו הקב"ה אינו מסייעו ונחשב בין ה' **'בֵּא לִישָׁמָא פּוֹתְחִים לוֹ'**

"וְאֵת הַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר פֶּתַח הַבַּיִת הָיוּ בְּסִנּוּרִים מְקַטְּנֵי נְעֵד גְּדוֹל וַיִּלְאֹו לְמַצְא הַפֶּתַח" (בראשית' יט יא).

שְׂמַעְתִּי הַעֲרָה גְדוֹלָה מִמּוֹ"ר הַגָּה"צ ר' שְׂמוּאֵל קֶגֶן זצ"ל; הלא הסדומיים הוכו בסנורים; **"מְקַטְּנֵי נְעֵד גְּדוֹל"**. והיו צריכים לראות כי יד ה' נגעה בהם. ואיך עוד העיזו לחפש את הפתח? **עוֹד פֶּלֵא;** איך לא מצאו את הפתח? הלא היו עם רב. כדכתיב; **"כָּל פֶּלַח"**

דחש/ה מתנדב/ת לארגון 'שופר' ידע באנגלית לפרטים: 03-6777779

ה'חפץ חיים' מדבר על אמונתנו בביאת המשיח

ימות החול' ('עירובין' מג). ולבסוף, אין אנו מכינים את עצמנו כלל לקבל פניו. מוכח מזה, שהאמונה בביאת המשיח, קטנה היא למאד. וא"כ; כל דבורנו אודות משיח צדקנו הוא מן השפה ולחוץ ולבנו כל אתנו. וזהו מה שכתוב בתורתנו הקדושה בעת שאמרה שרה אמנו שלא צחקה והאמינה לדברי המלאך, **ענה לה: "לא! פי צחקה"**, ברור לי ומובטח שלא האמת לדברי המלאך ואף שלא מצינו שנענשה על כך. **והטעם**; משום שעמדו לה צדקותיה. אבל אנחנו קטני ערך, מי יודע עד כמה תגדל ח"ו מידת הדין עלינו, על שלא היתה האמונה בביאת המשיח, אמונה שלמה באמת.

ולפי זה, **אחי ורעי**; נראה אנחנו באיזה מצב אנו נמצאים בימינו אלה. כלל ישראל טובע בים של צרות בכל ארצות פזורינו, קדושת התורה הקדושה, יורדת מיום ליום בעונותינו הרבים באופן מבהיל. ומכל צד עומדים עלינו לכלותינו, בגזרות ופקודות נוראות, הדור החדש מתחנך ללא תורה ואמונה ונעשים בנים כחשים לה' ולתורתו. ואם ימשך מצב כזה עוד כמה שנים, מי יודע לאיזה מצב נגיע. והשכל מחייב שלא יתארך עוד זמן ביאת משיח צדקנו. ובידינו למהר הגאולה על ידי ששוב בתשובה שלמה ונכין את עצמנו בתורה ובמעשים טובים.

וה' הטוב יתן בלבנו ובלב כל עמנו ישראל, לשוב בתשובה שלמה לפניו ונזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו, אמן'. ■ **(חפץ חיים)**

שאירע לאבותינו אירע לנו. וע"כ לענ"ד גם מאורע זה סימן לנו ומרמז על **'עקבתא דמשיחא'**, בזמן שיגיע העת שיתגלה כבוד ה' בעולם ע"י ביאת המשיח, בודאי ימצאו אנשים מגדולי ישראל, שיהיו במקום הנביאים מלפנים. ויזרזו להמון ישראל שיתחזקו באמונה וישבו בתשובה. וגם יעוררו את העם להכין עצמם בתורה ומעשים טובים לביאת משיח צדקנו. ומרמז לנו תורתנו הקדושה, כי בעת ההיא ימצאו אנשים קטני אמונה, שלא יאמינו לדברי המוכיחים, כמו שמצינו בגלות מצרים, **שכתוב: "ולא שמעו אל משה מקצת רוח ומעבדה קשה"** ('שמות' ו). על זה בא רמז בתורתנו הקדושה, **שיהיה לקב"ה תרעומות עליהם ויאמר: "הממני יפלא קל דבר"** ('ירמיה' לב).

וע"כ, **מרמזת לנו תורה"ק בקצרה**, את הויכוח הגדול שיהיה ב'**עקבתא דמשיחא'**; שכל אחד ואחד יאמר שאיננו מסתפק חלילה באמיתת אפשרות הגאולה, רק שמסתפק על זמן הגאולה מתי תהיה. **אבל הלא מקרא מפורש הוא: "ופתאם יבוא אל היקלו האדון אשר אתם מבקשים** (משיח בן דוד) **ומלאך הברית אשר אתם תפצים** (אליהו הנביא) **הנה בא אומר ה' צבאות** ('מלאכי' ג). ולפי זה היה צריך להיות עכ"פ ספק על כל יום שמא יבוא בו. ומצינו שכזה נפסק להלכה בגמרא, **שהאומר; "הריני נזיר, ביום שבן דוד בא"**, **מותר לשתות יין בשבתות ובימים טובים**. (שטרודים הם בצרכי שבת. ולא יוכלו אז לקבל פניו) **ואסור לשתות יין כל**

"ותצחק שקה בקרבה לאמר אחרי בלתי היתה לי עדנה" ('בראשית' יח יב)

כמו שרה אמנו מלפנים, כן אנחנו תמהים ומתפלאים; אחרי שנות נודדנו כי ארכו קרוב לאלפים שנה, היתכן שיוולד שוב עמנו וישוב לתחית עלומים כמקדם? אבל התורה משיבה: **"הנפלא מה' דבר"?** 'דבר זה' לא נאמר. **אלא; "דבר"**. **וכן הנביא אומר בשם ה': "הממני יפלא קל דבר"** ('ירמיה' לב). **ללמדנו בא; ששום דבר לא יפלא מ'מפליא לעשות'. ובמאמרו; 'בורא ומחדש בכל יום תמיד מעשי בראשית'**. וגם אנחנו נגאל מהרה **וישיב שופטינו כבראשונה** ויחדש נעורנו וישיבנו לארצנו.

במאמרו 'חזוק האמונה', שנדפס בשנת תר"ץ מפרש ה'חפץ חיים' את הדברים היטב. וכה המה דבריו הקדושים שמה; 'וכאשר התבוננתי היטב בפרשה זו, קשה לי טובא; הנה ידוע לכל, כי כל תיבה ותיבה מתורתנו הקדושה, קדושתה גדולה למאד. וכולן מנויות וספורות מהקב"ה נתן התורה. וע"כ לכאורה יפלא; למה האריכה התורה כל כך בספור זה, לספר גנותה של שרה אמנו, לומר, שהיתה מקטני אמונה ולא האמינה בדברי המלאך. וגם כל הויכוח של הקב"ה עם אברהם ועם שרה, שהיא אמרה שלא צחקה. והוא אמר שצחקה. מאד קשה להבין הדבר כפשוטו. ואמרת: בודאי ענין גדול נרמז בפרשה זו, עד שהאיר ה' את עיני לבאר הענין הזה; 'מעשה אבות סימן לבנים'. וכל מה

שכורים

ההבדל בין משתה אברהם ללוט

לילה. אומרים שהשכרות היא סוג של בריחה. ואין זה נכון. הבורח, מתקדם לאן שהוא. לבורח, יש מטרה. המשתכר מרים ידים, עוצר וקורס. **"תנו שכר לאובד"** ('משלי' לא ו), אומר הכתוב; אבוד הוא! כי אין לו כיוון, כי איבד מטרה. זה ההבדל בין לוט לאברהם אבינו. וזה מעלה הרהורים נוגים על כל אותן נשמות יהודיות נפלאות שאיבדו כיוון ופונים אל הפאבים. **(מעין השבוע)** ■

מה קרה לנו? **והתשובה; ככל התשובות, כתובה בתורה, בפרשה; שנים ערכו משתה; לוט ערך משתה למלאכים, לאורחיו. ואברהם אבינו ערך משתה גדול בברית יצחק. וכתב ה'ספורנו'; אברהם אבינו ערך משתה לגדולי הדור, במאורע חד פעמי, לידת יצחק ובריתו. אבל לוט חיפש סיבה למסיבה. יש לו אורחים, הרי זו הזדמנות לפתוח בקבוק. הוא במערה, הרי זו הזדמנות להשתכר. ולילה אחר**

למי שהבחין בשלטים המתנוססים בחנויות, לפיהם אסור למכור משקאות חריפים לנערים צעירים. תקנה ברוכה! אבל מדוע לא היה בה צורך בדור שעבר. אופנה חדשה כבשה את הנוער, יבוא מתרבות זרה. פאבים נפתחים, צצים כפטטריות. נערים באים ללגום בירה, להתמכר לגילופין. והרשויות מוציאות הון עתק לפרסומות המזהירות ש'לא לנהוג בשכרות', כי בשביל זה יש חברים.

טיול לקברי הצדיקים

עם הרב אמנון יצחק שליט"א

ביום שלישי י"ז כסלו 13/12/11

זכאי
"כח כפלים" חנינם!
"חי כפלים" 50% הנחה

מירון - קבר רשב"י
טבריה - רמב"ם, ר' מאיר בעל הנס
14:00 ארוחת צהרים - במלון 'פלטרינ' בטבריה
15:15 תפילת מנחה
15:30 הרצאת הרב אמנון יצחק שליט"א
יציאה מנקודות האיסוף בשעה 7:30 בדיוק!
בני ברק-רח' מתתיהו 10 ירושלים-בניני האומה'
הישיבה בהפרדה מלאה!

ההרשמה במשרדי 'שופר' רח' מתתיהו 10 בני ברק
03-6777779 בין השעות 09:00-15:30

מבצעים חמים על מוצרי 'שופר'

שמע - 2 ש"ח
MP3 - 10 ש"ח
DVD 2 - 10 ש"ח (גרפיקה צבעונית)
DVD 3 - 10 ש"ח (גרפיקה לבנה)
קריאה בתנונית - 10 ש"ח
ספר 'בכור היתוך' - 10 ש"ח
ספר 'עולם התשובה' - 30 ש"ח
'ספרית שופר' (300 גרסאות) - 300 ש"ח
ניתן להשיג במשרדי 'שופר'
03-6777779

הרב זכריה יצחק שליט"א
קריאה בתימנית תהילים,
פרשיות השבוע שאמי/בלדי ועוד
ב-10 ש"ח בלבד

ניתן להשיג במשרדי 'שופר'
רח' מתתיהו 10 בני ברק **03-6777779**

חדש! שיעור לאברכים

להזמנת הרב אמנון יצחק שליט"א לאזור מגורך
או לכולל אברכים (לכולל בשעות הבוקר) **050-6788867** יהונתן

דן שיפוצים

✓ עבודות צבע ✓ גבס ✓ אינסטלציה
✓ תיקוני אינסטלציה ✓ פינוי פסולת ✓ הריסה
שירות 24 שעות
לפרטים אשר **052-4823553**

לצבור הרחב סופ"ש ששי שבת במלון 'המצודה' בטבריה עם הרב **אמנון יצחק** שליט"א

הארוח על בסיס פנסיון מלא.
הרצאות לגברים ונשים.
ופעילות לילדים.

לזכאי ח"י כ"ח ומ"ח כפליים פרטים בטל' 03-6777779

בתאריכים:

24/02/2012	א'-ב' אדר התשע"ב	שבת 'תרומה'
23/03/2012	כט' אדר-א' ניסן התשע"ב	שבת 'ויקרא'
18/05/2012	כז'-כ"ז אייר התשע"ב	שבת 'בחקתי'
22/06/2012	ב'-ג' תמוז התשע"ב	שבת 'קרח'
13/07/2012	כג'-כ"ד תמוז התשע"ב	שבת 'פנחס'
17/08/2012	כט'-ל' אב התשע"ב	שבת 'ראה'
24/08/2012	ו'-ז' אלול התשע"ב	שבת 'שפטים'
07/09/2012	כ'-כ"א אלול התשע"ב	שבת 'כי תבא'

עיולים לקברי צדיקים עם הרב אמנון יצחק שליט"א בתאריכים:

13/12/2011	יז' כסלו	יום שלישי
13/03/2012	יט' אדר	יום שלישי
22/05/2012	א' סיון	יום שלישי
17/07/2012	כז' תמוז	יום שלישי
21/08/2012	ג' אלול	יום שלישי

לפרטים 'שופר' רח' מתתיהו 10 בני ברק, טל' 03-6777779